

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 11.11.2010
KOM(2010) 661 lõplik

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Läänepiirkonna vete püügikoormuse haldamise ülevaade

SEK(2010) 1367

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Läänepiirkonna vete püügikoormuse haldamise ülevaade

1. SISSEJUHATUS

1.1. Ülevaate eesmärk ja alus

Komisjon peab andma hinnangu läänepiirkonna vete¹ püügikoormuse 2003. aasta² korrale kolmest aspektist: selle rakendamine liikmesriikides; Kirde-Atlandi äärepoolseimatele piirkondadele juurdepääsu tingimused ning püügikoormuse erieeskirjade tõhusus Irimaast lääne- ja lõuna poole jäävas, nn bioloogiliselt tundlikus piirkonnas³.

Käesolev ülevaade põhineb peamiselt komisjoni seirel püügikoormuse reguleerimise korra ja asjaomase poliitika raames aset leidnud muutuste üle, liikmesriikide panustel tehnilisse küsimustikku, kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) koostatud hinnangul⁴ ja ICESi teaduslikul nõuandel bioloogiliselt tundliku piirkonna kohta⁵.

Käesoleva ülevaate tulemusi kasutatakse siis, kui hakatakse otsustama kõnealuse korra tulevikuväljavaateid, mis sõltuvad ühise kalanduspoliitika 2012. aasta reformi poliitilistest suundumustest.

1.2. Püügikoormuse reguleerimine läänepiirkonna vetes

Läänepiirkonna vete püügikoormuse reguleerimise kord kehtestati 1995. aastal eesmärgiga säilitada tasakaal, mis oli olemas Hispaania ja Portugali ühise kalanduspoliitikaga täieliku integreerumise ajal, ning vältida püügikoormuse suurenemist võrreldes integratsiooni eelsete tasemetega⁶. 1995. aasta määrus asendati hiljem määrusega (EÜ) nr 1954/2003. Nende kahe järjestikuse korra põhijooned on järgmised.

¹ Läänepiirkonna veed hõlmavad Põhjamerest lääne poole jääva Kirde-Atlandi osa ja Norra mere, kaasa arvatud Portugali ja Hispaania majandusvööndid äärepoolseimates piirkondades.

² Nõukogu määrus (EÜ) nr 1954/2003 (ELT L 289, 7.11.2003, lk 1), nõukogu määrus (EÜ) nr 1415/2004 (EÜT L 258, 5.8.2004, lk 1).

³ Vt nõukogu määruse EÜ nr 1954/2003 artikli 3 lõige 4, artikli 5 lõige 2 ja artikli 6 lõige 3.

⁴ STECF, SGMOS 09-05 töörühma aruanne püügikoormuse reguleerimise korra kohta, 3. osa, juuli 2010.

⁵ Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu, ICESi nõuanne 2009, 5. köide, punkt 5.3.3.1.

⁶ Vt määruse (EÜ) nr 685/95 artiklid 4 ja 5 (EÜT L 71, 31.3.1995, lk 5).

	Piiratav näitaja	Kalapüügipiirkond ja selle jaotus	Esialgse eraldamise meetod
Hispaania ja Portugali ühinemise tingimused	laevade arv ja nende üheaegne kohalolek	Iiri ruut (Irish box): ümber Iirimaa paiknev ala, kuhu juurdepääs on keelatud; ICES VI, VII, VIIIabd piirkonna ELi veed; ICES VIIIc ja IXa piirkonna ELi veed; Assooride ja Madeira ümbruse Portugali veed; Kanaari saarte ümbruse Hispaania veed; põhjalähedase püügi laevad, spetsialiseeritud püük (mitmed püügitegevused)	ühinemisläbirääkimised eesmärgiga asendada välislaevade puhul lubade süsteem järgneja valemiga, et vältida kalapüügistruktuuri moonutamist
1995. a püügikoormuse reguleerimise kord	iga-aastased kW-päevad; üksnes Hispaania laevade arv seoses kahe allpiirkonnaga Iirimaa ümbruses; püügikoormuse ammendav eraldamine liikmesriikidele	16 piirkonda tasemel ICES rajoon/CECAF piirkond; ⁷ põhjalähedased, süvavee liigid, kammkarbid ja söödavad krabid/ämblikkrabid; passiivpüünised ja veetavad püünised, laeva pikkus üle 15 m	liikmesriikide deklareeritud püügikoormus, mis on vajalik püügivõimaluste kasutamiseks (sh liigid, mille püük ei ole piiratud), ilma olemasolevat tasakaalu häirimata.
2003. a püügikoormuse reguleerimise kord	iga-aastased kW-päevad, püügikoormuse ammendav eraldamine liikmesriikidele	üheksa piirkonda tasemel ICES piirkond/CECAF piirkond; põhjalähedased, v.a süvavee liigid, kammkarbid ja söödavad krabid/ämblikkrabid; laeva pikkus üle 15 m, Irimaast lõuna ja lääne poole jäävas piirkonnas üle 10 m.	keskmine deklareeritud püügikoormus viieaastasel ajavahemikul 1998–2002.

Tabel 1. Järjestikuste reguleerimiskordade ülevaade

2. PRAEGUNE KORD JA SELLEGA SEOTUD POLIITIKA

2.1. Praeguse korra iseloomulikud jooned

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korda iseloomustas liikmesriikidele eraldatava maksimaalse lubatud püügikoormuse üldine tuntav langus. Selle põhjuseks olid muu hulgas püügikoormuse ülemmäära kehtestamise karmimad kriteeriumid: need kehtestati 1998.–2002. aasta püügikoormuste aasta keskmisel tasemel, millele Hispaania tagajärjetult vastu vaidles⁸. Kõnealusele korrale oli

⁷ CECAF: Kesk-Atlandi idaosa kalastuskomitee. Läänepoolsed veed asuvad ICES püügipiirkondades (Kirde-Atland) ja, silmas pidades Portugali ja Hispaania äärepoolsete piirkondade majandusvööndeid (nende osi) CECAFi piirkondades (Kesk-Atlandi idaosa).

⁸ Vt kohtuasjad C-36/04 ja C-442/04.

iseloomulik ka lihtsustamine, kuna piirkondi ja püügitegevusi⁹ ei määratletud väga üksikasjalikult. Lisaks jäeti välja süvavee liikidega seotud püük ning edaspidi reguleeriti seda erikorra abil, mis ei võtnud arvesse kohalikke piiranguid¹⁰. 2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korral on oma eelkäijatega ühine joon, mis eristab seda mitmeaastaste kavade raames kehtestatud püügikoormuse reguleerimise kordadest: püügikoormuse eraldamine on kindlaks määratud ega muutu aasta-aastalt koos haldamise eesmärkidega või vastavate kalavarude kvoodi eraldamisega.

Püügikoormuse reguleerimise korras viidatakse laevastiku karakteristikutele üksnes laeva minimaalse pikkuse määramisel (15 m, bioloogiliselt tundlik piirkond (BSA): 10 m). Sellel on kaks olulist tagajärge. Esiteks jäetakse reguleerimiskorrast välja väikesed laevad, mille püügireisid on ühepäevased, v.a bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, mis tähendab, et väikelaevade püügikauguse väikese ulatuse tõttu hõlmab haldamine tegelikult üksnes Iirimaa väikelaevu. Teiseks võib kontrolli aluseks reaalajas olla elektrooniline tugi, kuna üle 15 m pikkustel laevadel peab olema ühendus satelliidipõhise laevaseiresüsteemiga (VMS) ning nad peavad alates 2011. aasta juulist teatama püütud saagist iga päev elektroonilise püügipäeviku kaudu.

Võttes arvesse suuri piirkondi, mille vahel 2003. aasta püügikoormus on jaotatud, hõlmab iga piirkond väga mitmekesiseid kalapüügipiirkondi. Samuti on püügioperatsioonide eristamine piiratud kolme „sihtliigi” eristamisega: põhjalähedased varud, v.a süvamereliigid; kammkarbid ning söödavad krabid/ämblikkrabid. Sellel on neli olulist tagajärge. Esiteks ei eristata põhjalähedaste kalade püügil tegeliku saagi väga mitmekesist koostist (tursk/kilttursk/merlang; süsikas; merluus / euroopa merikurat / kammeljas; norra salehomaar). Teiseks tuleb halduslikult eristada süvamereliikide püüki ja üldist põhjalähedaste liikide püüki. Seda aspekti hinnatakse edaspidi määruse (EÜ) nr 2347/2002 ülevaatamise käigus. Kolmandaks ei võeta haldamisel arvesse erineva püügitehnika mõju püütavatele kalavarudele. Lõpuks ei hõlma kõnealune kord pelaagilist püüki, nagu makrelli-, heeringa-, stauriidi-, pikkuim-tuuni või mõõkkala püük.

Parameeter, mida tegevuspiirang hõlmab, on merel viibitud päevade arv korrutatud asjaomase laeva mootori võimsusega. Sellel on kaks olulist tagajärge. Esiteks on kõnealune parameeter seotud laeva tegeliku tegevusega, kuid jääb „nominaalseks” tegevusparameetriks ses mõttes, et ei tehta vahet sõiduajal ja kalapüügiajal. Teiseks võetakse seejuures arvesse laeva mootori võimsust, kuid ainult selles mõttes, et võimsam mootor tähendab suuremat püügikoormust.

Kõnealune kord ei ole seotud kolmanda riigi kalalaevadega ning ei ole seega nende jaoks siduv.

2.2. Seonduvad seire- ja kontrollieeskirjad

Liikmesriikidel on nimekirjad laevadest, millel on luba kala püüda 2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra raames, ning nad ajakohastavad neid pidevalt.

⁹ Püügitegevus on püügioperatsioonide kogum, mille käigus püütakse sarnaseid liike (liikide kogumeid) ning kasutatakse samal aastaajal ja/või samas piirkonnas sarnaseid püügivahendeid, ja mida iseloomustab sarnane kalavarude kasutamise mudel.

¹⁰ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2347/2002 (EÜT L 351, 28.12.2002, lk 6).

Uue kontrollimääruse¹¹ tulevaste rakenduseeskirjade kohaselt on neil laevadel vaja kalapüügiluba ning vastavat nimekirja hakatakse hoidma liikmesriikide ametlikel tsentraliseeritud veebisaitidel. Kalapüügiks rahvusvahelistes vetes on vaja täiendavat kalapüügiluba¹².

Kontrollimääruses on täpsustatud, kuidas arvutada sadamast eemal viibivate laevade poolt ära kasutatud püügikoormust piirkonna kohta. Andmete hankimise võib siduda püügipäevikutega ja asukoha tuvastamisega VMSi kaudu. Komisjon võib teha mahaarvamisi maksimaalsest lubatud püügikoormusest, kui liikmesriik on ületanud püügikoormuse piirmäära. Laeva mootorivõimsus peab olema sertifitseeritud ja seda kontrollitakse.

2.3. Seonduv püügivõimaluste ja kalavarude haldamine

Liikmesriikidele püügikoormuse eraldamine ei ole otseselt seotud kalavarude haldamisega. Siiski nähakse ette kaks mehhanismi. Kui liikmesriigid vahetavad kalapüügivõimalusi, siis võivad nad vahetada ka vastavat püügikoormust, edaspidiseid juhiseid selle kohta, kuidas ülekantud koormust arvutada, ei anta. Lisaks võib komisjon suurendada eraldatud püügikoormust või lubada püügikoormuse ülekandmist piirkondade vahel, nii et liikmesriik saab oma kvoote täielikult kasutada või püüda kvoodivabades piirkondades, kui seda toetab varude teaduslik hinnang. Komisjon ei ole seni veel selliseid otsuseid vastu võtnud.

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra kohast põhjalähedast püüki reguleeritakse suures osas paralleelselt lubatud kogupüügi (TAC) kaudu. Eriti kehtib see merluusi, euroopa merikuradi, megrimite, tursa, kilttursa, merlangi, süsika, saida, molva, merikeele, merilesta, railiste ja norra salehomaari kohta. Ehkki paljude nimetatud kalavarude lubatud kogupüügi tasemed on kõnealuse korra rakendamise ajal vähenenud, ei ole maksimaalsed püügikoormuse tasemed muutunud. Mitmed teised täiendava kaubandusliku väärtusega liigid ei kuulu lubatud kogupüügi alla, nt kalmaar, seepia, pikklest, väikesuulest, harilik soomuslest, vahemere meripoisur, tursik, huntahven, sile kammeljas, harilik kammeljas, merikuklased.

Põhjaliigid, mille püüki hallatakse konkreetsete püügikoormuste eraldamisega, nimelt kammkarbid ja söödavad krabid/ämblikkrabid, ei kuulu samuti lubatud kogupüügi alla. Neid hallatakse täiendavalt riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Väärtuslikku kammkarbipüüki reguleeritakse intensiivsemalt hooegade ja kasutatavate püügivahendite kaudu, eriti Atlandi ookeani Prantsusmaa ja Walesi piirkonnas. Väga sageli on olemas rannalähedase püügi iseregulatsiooni kord, mille eesmärk on vältida turunõudluse ületamist või organiseerida varude kasvukohtade taastasustamist. Väga suur osa mõlema nimetatud põhjaliigi püügist jääb 2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra alt välja, kuna neid püütakse väikelaevadega.

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra kohane püügikoormuse eraldamine ei mõjuta majandamiskavade raames kehtestatud karmimaid püügikoormuse eeskirju. Läänepiirkonna vetes kehtib praegu kolm majandamiskava, milles on sätestatud püügikoormuse piirangud, mis muutuvad koos kalavaru olukorraga:

¹¹ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1224/2009, ELT L 343, 22.12.2009, lk 1 (vt eriti artiklid 7–15, 26–32, 39–41, 106, 114–116, 124); vt ka nõukogu määrus (EÜ) nr 2103/2004, ELT L 365, 10.12.2004, lk 12.

¹² Vt nõukogu määruse (EÜ) nr 1006/2008 artikkel 3 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 33).

Šotimaa ja Iiri mere lääneosa vete tursavarude majandamise kava, La Manche'i lääneosa merikeele majandamise kava ning Pürenee poolsaare vete norra salehomaari majandamise kava¹³.

3. PÜÜGIKOORMUSE HALDAMISE RAKENDAMINE LIIKMESRIIKIDES

Kõik asjaomased liikmesriigid on välja töötanud andmete hankimise, seire ja aruandluse vahendid 2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra kohaseks tõhusaks haldamiseks. Kasutatud püügikoormuse arvestamiseks kasutatakse enamasti püügipäeviku lehti koos VMSi andmetega (v.a bioloogiliselt tundlikus piirkonnas alla 15 m pikkuste Iiri laevade puhul). Komisjon saab igakuised püügikoormuse kasutamise aruanded enamasti õigel ajal. Liikmesriigid keelavad püügi, kui eraldatud püügikoormused on ammendatud, ning mõnikord püüavad vältida keelamist või pikendada püüki, omandades lisakoormust teistelt liikmesriikidelt. Belgia, Madalmaad ja Iirimaa on selliseid vahetamisi teinud kõige aktiivsemalt.

Püügikoormuse arvutamine ei ole tegelikkuses täielikult ühtlustatud. Mida järjekindlam on meetod, seda kergem on ka kasutada püügikoormuse muutumise teaduslikku analüüsi, kuna see põhineb ühise kalanduspoliitika andmekogumisraamistiku¹⁴ ühtlustatud meetoditel.

4. HINNANG

Praegusel püügikoormuse reguleerimise korral on see eelis, et see toimib kaitsena püügikoormuse ühest piirkonnast teise ülekandmise vastu ning uues püügipiirkonnas püügi alustamise vastu ilma teadusliku nõuandeta. Praeguse korra piiratud kohaldamine ainult suuremate laevade suhtes on ajendatud proportsionaalsuse põhimõttest ja kontrolli teostatavusest. Kontrollieeskirjad on muutunud. Alates 2012. aastast peab 12 m pikkustel või pikematel laevadel olema pardal VMS. Väiksemate laevade väljajätmisel on tegelik mõju reguleerimiskorra ruumilisele ulatusele, kuna väiksemad laevad tegutsevad enamuse aastast peamiselt 12 meremiili ulatuses kaldast. Põhimõtteliselt võib rannikuäärne riik neis ruumilistes piirides kalapüüki ise reguleerida,¹⁵ kuid ei ole olemas selget ruumilist eristust rahvusvaheliste ja kohalike kordade vahel.

Ruumilise lähenemisviisi tugevad küljed on lihtsus ja järjepidevus ökopiirkondade kontseptsiooni suhtes, v.a La Manche'i idaosa puhul, mida loetakse tänapäeval pigem Põhjamere ökopiirkonda kui Keldi mere rajooni kuuluvaks.

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra staatilise iseloomu tõttu ei saa seda kasutada kalavarude haldamiseks või mitut liiki hõlmavate püügipiirkondade haldamiseks, seda ei loodud sel eesmärgil. Ühe ainulaadse põhjalähedase püügi määratlemine koos laia ruumilise jaotusega teeb praeguse korra liiga mahukaks, et luua otseseos kalavaru haldamisega või püügitegevuste kaupa haldamisega. Samuti ei ühti püügikoormuse haldamise piirkonnad alati kõige tähtsamate lubatud

¹³ Nõukogu määrused (EÜ) nr 1342/2008, ELT L 348, 24.12.2008, lk 20, (EÜ) nr 2166/2005, ELT L 345, 28.12.2005, lk 5 ja (EÜ) nr 509/2007, ELT L 122, 11.5.2007, lk 7.

¹⁴ Nõukogu määrus (EÜ) nr 199/2008, ELT L 60, 5.3.2008, lk 1.

¹⁵ Vt nõukogu määruse (EÜ) nr 2371/2002 artiklid 9 ja 17, EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

kogupüügi haldamise piirkondadega¹⁶. Siiski võib üldine püügikoormuse reguleerimise kord olla seotud bioloogiliste parameetritega ja seega võidakse seda arvesse võtta edaspidistes haldamiskaalutlustes, kui need parameetrid suudavad samal ajal kajastada varude mitmesugust olukorda.

Kõnealusel korral võiks olla suurem tähtsus kammkarpide ja krabide püügi haldamisel, kui need ei kuulu lubatud kogupüügi alla. Siiski ei ole krabipüügi haldamisel haldusparameeter „kW-päevad” piisavalt tähenduslik, kuna püügi intensiivsus sõltub suuresti pardale hiivatud lõksude arvust¹⁷ ning see parameeter ei ole oluliselt kooskõlas mootori võimsusega. Lisaks ei arvesta kõnealune kord kohalikku ja piirkondlikku halduslikku lähenemisviisi, mis võib olla seotud nii suuremate kui väiksemate laevadega. Kohaliku poliitika arendajad võivad mõnikord olla omakorda häiritud, kui nad sõltuvad koostööst naaberlaevastikega, kes kasutavad samu varusid.

VMSi andmete kättesaadavus ja igapäevased püügiaruanded elektrooniliste logiraamatute kaudu peaksid tagama läbipaistvuse suurenemise kõnealuse korra rakendamisel. Oma halduspiirkonna kohta VMSi andmete hankimine teiste liikmesriikide laevadelt, mis tegutsevad nende vetes, on nüüd võimalik ka rannikuäärsetel riikidel, ning samasugust vahendit kavandatakse püügipäeviku teabe jaoks, kui rakendatakse kontrollireform.

Koormusandmete kontrollimine ei ole nii ilmne kui püütud saagi seire, sest ei ole saa teha ristkontrolli võimalike turuandmete suhtes. See räägib VMS-andmete haldusandmete aluseks võtmise poolt, kuna need muutuvad üha usaldusväärsemaks ja täpsemaks koos muutuvate tehniliste standarditega, ning et nende põhjal luuakse hiljem riikliku kalapüügikoormuse arvutamise läbipaistvuse mehhanism.

Kalapüügikoormuse arvutamise läbipaistvuse parandamine on samuti andmekogumisraamistiku raames kogutud püügikoormuse andmete teadusliku analüüsi kõrvaltulemus, mida tehakse läänepiirkonna vete suhtes alates 2009. aastast.

Laeva mootorivõimsuse sertifitseerimine ja kontroll vähendab edaspidi valearuannete hulka ja seega muutub parameeter kW usaldusväärsemaks.

5. PÜÜGIKOORMUSE REGULEERIMISE KORD LOODEPIIRKONNA VETES JA EDELAPIIRKONNA VETES

5.1. Loodepiirkonna veed

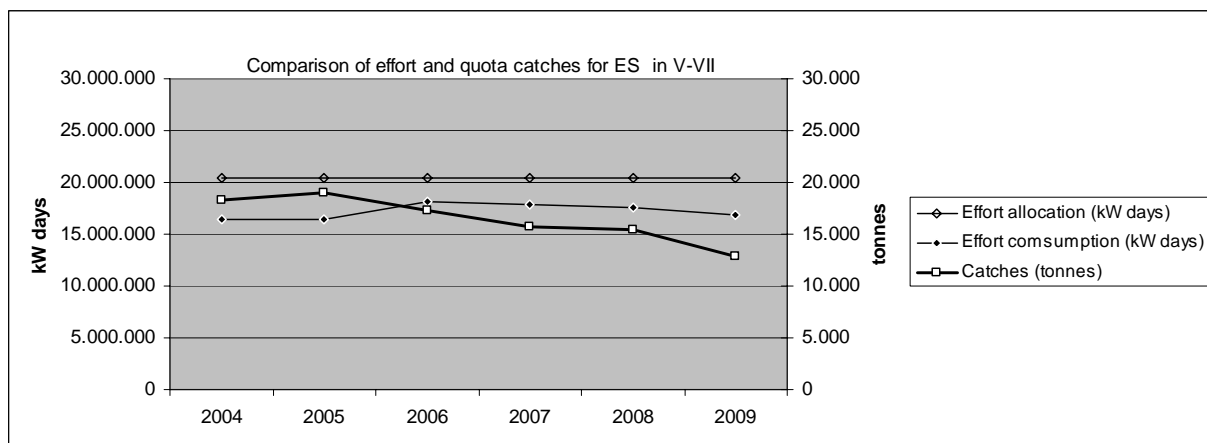
Prantsusmaale ja Ühendkuningriigile eraldatakse kõige suurem osa põhjalähedase püügi püügikoormusest ICES V–VI piirkonnas (Šotimaast lääne pool) ja VII piirkonnas (Keldi meri), neile järgnevad Hispaania ja Iirimaa (vt käesolevale teatisele lisatud komisjoni talituste töödokumendi tabel 1a). Kui rääkida püügikoormuse kasutamisest, millest liikmesriigid on teatanud, siis ainult Saksamaa, Hispaania ja Madalmaad näivad kasutavat rohkem kui poole neile aastaks eraldatud

¹⁶ Täpsemalt hõlmab ICES VIII püügikoormuse haldamise piirkond Kantaabria vesi, samal ajal hallatakse neid merluusi, merikuradi ja megrimite lubatud kogupüügi suhtes koos Portugali rannikuvetega.

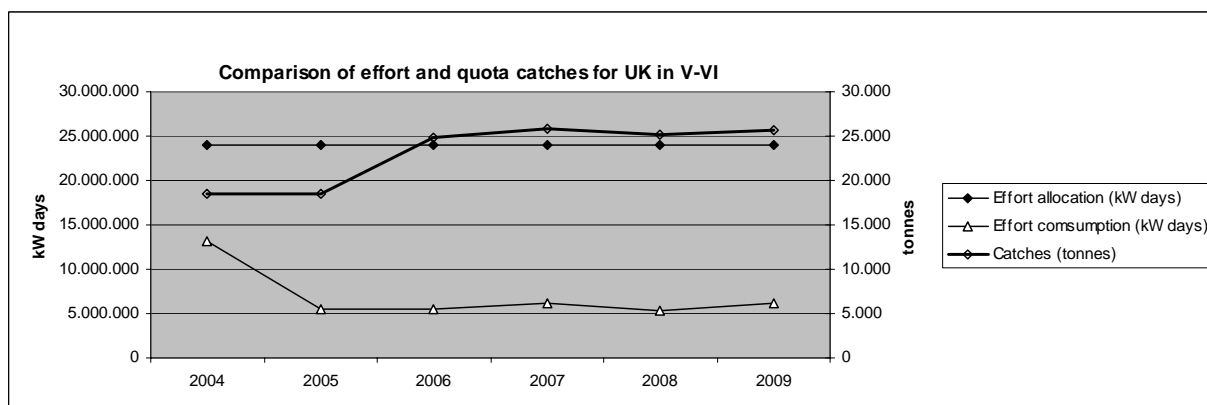
¹⁷ Muud tähtsamad püügivahendid: võrgulaevad ja traalerid söödavate krabide püügiks Prantsusmaal (kaaspüük), ämblikkrabi püüdvad võrgulaevad Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis.

kogustest, kusjuures Hispaania (Šotimaast lääne pool) ja Madalmaad (Keldi meri) on kasutanud neile eraldatud koguse mõnel aastal maksimaalselt.

Näidisenä esitatakse järgmine joonis, kus on näidatud põhjalähedase püügi püügikoormuse ja kvoodi raames püütud peamiste seonduvate liikide saagi muutus Hispaania laevade puhul V–VI ja VII püügipiirkonnas ning Ühendkuningriigi laevade puhul V–VI püügipiirkonnas. Ehkki seos püügikoormuse ja kvoodijärgse püügi vahel on liikmesriikide puhul küllaltki erinev, siis võib siiski näha, et püügikoormuse kasutamine on olnud aastate lõikes stabiilne, Hispaania puhul isegi siis, kui saadaolevad kvoodid näitavad langust.

Joonis 1. Teatatud püügikoormuse ja kvoodijärgse püügi võrdlus¹⁸ Hispaania puhul V–VI piirkonnas kokku.

Joonis 2. Teatatud püügikoormuse ja kvoodijärgse püügi võrdlus¹⁹ Ühendkuningriigi puhul V–VI piirkonnas.

Laevu, mis tegutsevad Šotimaast lääne pool, mõjutab tursavarude majandamise kava praegu palju enam. See kehtib eelkõige Iirimaa ja Ühendkuningriigi kohta. Järgmises tabelis võrreldakse vastavat püügikoormuse reguleerimise korda nimetatud liikmesriikides. Tuleb märkida, et ruumiline ulatus ja laevastiku tegutsemisulatus ei ole nende puhul ühesugune, kuid kattub suurel määral.

¹⁸ Arvesse on võetud: merluus, euroopa merikurat, megrim, norra salehomaar. Sama tähtsaid liike nagu saida ja raid ei olnud võimalik arvesse võtta piirkonna mittevastavuse ja aegridade puudumise tõttu.

¹⁹ Arvesse on võetud: tursk, kilttursk, merlang, süsikas, euroopa merikurat, norra salehomaar.

Üksus	Püügikoormuse eraldamine läänepiirkonna vetes	Läänepiirkonna vete püügikoormuse kasutamisest teatamine	Tursavarude majandamise kava kohane esialgne püügikoormuse eraldamine ²⁰	Tursavarude majandamise kava kohase püügikoormuse kasutamisest teatamine
Iirimaa, kW-päevi 2009. aastal Šotimaast lääne pool	2 324 932	818 595 (35 %)	826 543	636 462 (77 %)
Ühendkuningriik, kW-päevi 2009. aastal Šotimaast lääne pool	24 017 229	6 209 268 (26 %)	7 140 713	8 208 153 (115 %)

Tabel 2: Ühendkuningriigi ja Iirimaa põhjalähedase püügi püügikoormuse reguleerimise kord.

Niipalju, kui tursavarude majandamise kava võimaldab laevarühmi, mis ei püüa turska, välja jätta oma püügikoormuse reguleerimise korra haldusalast, kasutatakse läänepiirkonna vete haldamisel üldist raamistikku.

Iirimaa kõrvaldas kasutusest kammkarpide ja krabide püügi (vt komisjoni talituste töödokumendi tabel 1b) laevu, et jätkuvalt tagada kammkarbi püügikoormuse ülemmäära jälgimine.

5.2. Edelapiirkonna veed, v.a äärepoolseimad piirkonnad

Hispaaniale ja Prantsusmaale eraldatakse kõige suurem osa põhjalähedase püügi püügikoormusest ICES VIII ja IX püügipiirkonnas, neile järgneb Belgia (vt komisjoni talituste töödokumendi tabel 2). Kui rääkida püügikoormuse kasutamisest, millest liikmesriigid on teatanud, siis Hispaania ja Belgia laevad näivad tegutsevat piirmäärade ulatuses, kuid Prantsusmaa püügikoormus näib olevat märkimisväärselt langenud. ICES IX piirkonnas, Lõuna-Galiciast kuni Cádizini lahene on lubatud põhjalähedase püügiga tegelda ainult Hispaania ja Portugali laevadel. Hispaania laevad näivad tegutsevat piirmäärade ulatuses, kuid Portugali laevade püügikoormus näib olevat vähenenud.

Kammkarpide ja krabide püügikoormus neis piirkondades on reserveeritud Prantsusmaale (VIII piirkond) ja Hispaaniale (VIII ja XI piirkond). Jällegi on Hispaania laevad need, mis näivad tegutsevat piirmäärade lähedal.

6. ASSOORIDE, KANAARI SAARTE JA MADEIRA ÜMBRUSE PÜÜGIKOORMUS JA PÜÜGITEGEVUSE TINGIMUSED

6.1. Taust

Hispaania ja Portugali 1985. aasta ühinemislepinguga asutati iga-aastaste nõukogu otsuste mehhanism, millega reguleeritakse vastastikust juurdepääsu Assooride,

²⁰ Kõnealust esialgset püügikoormuse eraldamist kohandatakse igal aastal, eelkõige suurendatakse koormust tursapiüügi vältimise meetmete rakendamise eest.

Madeira ja Kanaari saarte ümbruse majandusvöönditele. Järgnevad nõukogu otsused säilitasid igale piirkonnale ligipääsemise ainuõiguse asjaomase riigi laevadele, koos mõne erandiga seoses teatava tuunipüügiga. 1995. aasta püügikoormuse reguleerimise kord keelas kaasaegsetel tuunipüügilaevadel juurdepääsu kõnealusesse piirkonda ning toimis praktiliselt selle korra jätkuna, fikseerides lubatud koormuse äärepoolseimate piirkondade tasemel. 2003. aasta reguleerimiskorraga vähendati ainuõigust, pidades silmas vaba juurdepääsu ühenduse vetele. Esiteks loodi konkreetne juurdepääsu kord kohalike laevastike kasuks, mis tegutsesid nende saarte vetes 100 meremiili ulatuses ning teiseks eraldati süvamereliikide püük saartega seotud püügikoormuse reguleerimise korrast. Nendele otsustele vaidles pärast tagajärjetult vastu Assooride valitsus²¹.

2003. aasta korras on sätestatud, et asjaomased liikmesriigid võivad piirata kalapüüki Assooride, Madeira ja Kanaari saarte ümbruse vetes 100 meremiili ulatuses lähtejoonest, lubades seal kala püüda ainult neil laevadel, mis on registreeritud nimetatud saarte sadamates, v.a laevad, mis on traditsiooniliselt neis vetes kala püüdnud. Komisjonile ei ole teada ühestki siseriiklikust õigusaktist, millega oleks kõnealust piirangut mittekohalikele laevadele rakendatud. Siiski ilmneb, et kõnealust piirangut kui sellist tunnustatakse. Lisaks kirjutasid Hispaania ja Portugal 2008. aastal alla kahepoolsele kokkuleppele,²² mille kohaselt piiratakse saarte laevastike vastastikust juurdepääsu 38 laevale sõltuvalt tehnilistest näitajatest.

6.2. Püügikoormuse haldamine

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korra kohaselt on põhjalähedaste liikide püügikoormus Assoori piirkonnas reserveeritud Portugalile ning majanduspiirkonnas, mis on seotud nii Madeiraga kui ka Kanaari saartega, Hispaaniale ja Portugalile. Ainult põhjalähedane püük Kanaari saarte ümbruse vetes on jätkuvalt tähelepanu all. Kammkarpide püük ei ole võimalik kummaski neist piirkondadest ning krabipüük Kanaari saarte ümber on lubatud ainult Hispaanial (vt komisjoni talituste töödokumendi tabel 4). Võttes arvesse, et kõige suurema tähtsusega on süvamereliikide püük ja suurte pelaagiliste siirdekalade püük, millest kumbagi kõnealune kord enam ei käsitle, siis on kõnealuse püügikoormuse reguleerimise korra mõju ja tähtsus väga väikesed. Nii Assooride kui ka Kanaari saarte valitsus on rõhutanud oma huvi vaadata läbi juurdepääsukorra sisu, sh selle ruumiline ulatus ühise kalanduspoliitika reformi kontekstis.

7. BIOLOOGILISELT TUNDLIKU PIIRKONNA PÜÜGIKOORMUSE REGULEERIMISE KORD

7.1. Taust

Bioloogiliselt tundlik piirkond on Keldi mere allpiirkond Iirimaa ja Ühendkuningriigi majandusvööndis, mis on kavandatud püügikoormuse haldamiseks üksnes eraldi alates 2004. aastast. Kõnealuse piirkonna piirid määrati kindlaks merluusi noorvormide rohket esinemist käsitleva teadusliku teabe põhjal. Bioloogiliselt

²¹ Vt kohtuasjad T-37/04 ja C-444/08.

²² Kokkulepe Assooride, Madeira ja Kanaari saarte traditsiooniliste kalalaevastike tegevuse kohta, alla kirjutatud Bragas 21.1.2008.

tundlik piirkond kattub piirkonnaga, kus on varude taastamise meetmena²³ nõutavad tehnilised meetmed ja tuleb põhjapoolsete merluusivarude püügil kasutada suurema silmaga võrke. Komisjoni talituste töödokumendi näitab, millised on vastavad piirid. Kõnealuse ruudu loomisele vaidles tagajärjetult vastu Hispaania²⁴.

7.2. Püügikoormuse haldamine

Prantsusmaale eraldatakse kõige suurem osa põhjalähedase püügi püügikoormusest bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, talle järgnevad Iirimaa, Hispaania ja Ühendkuningriik (vt komisjoni talituste töödokumendi tabel 3). Kui rääkida püügikoormuse kasutamisest, millest liikmesriigid on teatanud, siis Hispaania laevad näivad olevat piirkonnas kõige aktiivsemad, neile järgneb Iirimaa. Järelikult tegutseb ainult Hispaania püügikoormuse piirmäärade ligidal.

Kammkarpide püügiga tegelevad praegu üksnes Iirimaa laevad, ehkki püügikoormus on eraldatud ka Prantsusmaale. Krabipüügil näib Iirimaa olevat kõige aktiivsem ja tegutseb püügikoormuse piirmäärade ligidal, samas näib Prantsusmaal olevat väga suur püügikoormuse reserv.

7.3. Bioloogiline hinnang

Komisjon on palunud ICESil anda teaduslikku nõu püügikoormuse reguleerimise korra mõju kohta bioloogiliselt tundlikus piirkonnas, võttes arvesse ka teisi kaitsemeetmeid. ICESi nõuandes öeldakse, et bioloogiliselt tundliku piirkonna piirid langevad ühte merluusi ja euroopa merikuradi noorkalade peamise kasvualaga ja megrimi kudemisalaga ning vähesemal määral merluusi kudemisalaga. Lisaks langevad need piirid kokku kiltursa ja merlangi tähtsate kudemis- ja kasvualadega, ehkki see käib pigem rannikupiirkondade kohta ja seega ei oma tähtsust rahvusvaheliste laevastike jaoks, kes tegutsevad rohkem bioloogiliselt tundliku piirkonna lõuna- ja lääneosas. ICES peab bioloogiliselt tundliku piirkonna mõju merluusi olukorra paranemisele ebaselgeks, kuid on arvamusel, et kui vaadata seda ühenduses tehniliste meetmetega, siis megrimile ja euroopa merikuradile on bioloogiliselt tundliku piirkonna olemasolu kasu toonud. ICES rõhutab, et püügikoormuse piirangud ei näi olevat piiravad paljude riikide jaoks, kuid ta on siiski selle meetme poolt, et vältida kalapüügistruktuuri soovimatuid muutusi. Seda tehes peaks EL määrama kindlaks bioloogiliselt tundliku piirkonna kaitseesmärgid, millele peaksid järgnema tihe töö ja läbipaistvad järelmeetmed.

8. KOKKUVÕTE

2003. aasta püügikoormuse reguleerimise korraga on saavutatud edu tingimuste loomisel Hispaania ja Portugali täielikuks integreerimiseks ühise kalanduspoliitika peamiste eeskirjadega Oma staatilise iseloomu tõttu ei piira see enam enamiku liikmesriikide laevastike tegevust paljudes piirkondades, võttes arvesse laevastiku üldise püügivõimsuse pidevat vähenemist²⁵ ja kvoodiga hõlmatud liikide

²³ Komisjoni määrus (EÜ) nr 494/2002, EÜT L 77, 20.3.2002, lk 8.

²⁴ Vt kohtuasjad C-36/04 ja C-442/04.

²⁵ Vt komisjoni iga-aastane aruanne liikmesriikide 2008. aasta jõupingutuste kohta püügivõimsuse ja kalapüügivõimaluste püsiva tasakaalu saavutamiseks, KOM(2010) 60 (lõplik).

püügivõimaluste vähenemist. Selle kontrastina loodi seejärel mitmes piirkonnas püügitegevusel põhinev püügikoormuse reguleerimise kord, mis on seotud igaaastase nõuandega kalavaru kohta. Edaspidi võib mitme liigiga püügipiirkonnas olla võimalik suure ulatusega püügikoormuse reguleerimise korra seos püsiva nõuandega kalavaru kohta. See nõuaks siiski püügipiirkonna määratlemisel suuremat täpsust üksikasjus. Bioloogiliselt tundlikus piirkonnas on reguleerimise kord lülitatud tehniliste meetmete konteksti, mis koos on osutunud soodsaks mõne tähtsama kalavaru olukorra parandamisel. Teaduslikus nõuandes soovitatakse edaspidi piirangud selgemalt siduda ressursside haldamise eesmärkidega.

Püügikoormuse kaudu haldamine võib osutada tähtsaks vahendiks kammkarbi ja krabipüügil, kuna need ei kuulu lubatud kogupüügi alla. Siiski ei ole praegu haldamiseks kasutatav parameeter piisavalt täpne, eriti krabipüügil, ning reguleerimiskord peaks suutma reageerida sidusrühmade algatustele, mis praegu nii ei ole.

Ida-Atlandi äärepoolseimate piirkondade jaoks annab kõnealune reguleerimiskord laia raamistiku, mida üksnes osaliselt on täiendatud siseriiklike õigusaktidega. Kõige suurema tähtsusega püüki (suurte pelaagiliste liikide ja süvamereliikide püük) ei reguleerita piirkondlikul tasandil.